

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Затверджую

Голова Приймальної комісії
Ректор

Михайло ЗГУРОВСЬКИЙ

29.04.2024
дата

ПРОГРАМА
вступного іспиту з німецької мови

для вступу на освітньо-наукові програми підготовки доктора філософії
«Філологія», «Сучасні науково-педагогічні студії»

за спеціальностями 035 Філологія, 011 Освітні, педагогічні науки

Програму ухвалено:

Вченою радою факультету лінгвістики

Протокол №10 від «25» «квітня» 2024 р.

Голова вченої ради ФЛ

Зоя КОРНЕВА

Київ – 2024

Зміст

1. Загальні відомості.....	3
2. Вимоги до вступу.....	5
3. Структура вступного випробування і зміст завдань.....	8
4. Рейтингова система оцінювання.....	9
5. Рекомендована література.....	11
6. Приклад екзаменаційного білету.....	13

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Законом України «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», наказом МОН України від 15 березня 2023 року № 276 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році» та Правил прийому до КПІ ім. Ігоря Сікорського (далі – Університету) від 3 квітня 2023 року передбачено складання вступниками до аспірантури вступного іспиту з однієї з іноземних мов (за вибором Вченої ради закладу вищої освіти в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти).

Важливою умовою вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії є демонстрація результатів навчання за циклами загальної і професійної підготовки, передбачених освітньо-професійною програмою освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Іноземці, які прибувають до України з метою навчання, вступають до аспірантури за акредитованими освітньо-науковими програмами. Зарахування для навчання в аспірантурі вступників з числа іноземців на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися упродовж року.

Вступне випробування проводиться предметною комісією, яка призначається наказом по Університету, члени якої вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступника.

Згідно з Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти України (Наказ МОН від 15 березня 2023 року № 276, Глава VII, п.5), від складання вступного іспиту з іноземної мови звільняється вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня, а саме:

англійської мови – тестів TOEFL (Test of English as a Foreign Language) (дійсний 2 роки), або IELTS (International Language Testing System) (дійсний 2 роки), або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (дійсний 2 роки);

німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (дійсний 2 роки);

французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (дійсний 2 роки).

Під час визначення результатів конкурсу зазначений у сертифікаті рівень володіння іноземною мовою порівнюється до відмінної оцінки за вступний іспит з іноземної мови.

2. ВИМОГИ ДО ВСТУПУ

Вступники до аспірантури повинні демонструвати високий рівень професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності як складника діяльнісної компетентності (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноевропейських Рекомендацій Ради Європи з питань мовної освіти).

Професійно орієнтована міжкультурна комунікативна компетентність включає знання, навички і вміння, які забезпечують кваліфіковану професійну діяльність у приватній, суспільній, професійній та освітньо-науковій сферах спілкування іноземною мовою в багатонаціональному суспільстві, а також знання щодо застосування невербальних засобів спілкування (формули, графіки, жести, міміка) у міжкультурній комунікації.

Мовленнєві вміння (рівень B2)

1. Аудіювання

- розуміти жваву розмову носіїв мови;
- слідкувати за змістом поширеного мовлення на абстрактні та складні теми поза сферою професійної діяльності з розумінням окремих деталей в умовах незнайомої вимови;
- розпізнати широке коло ідіоматичних виразів та колоквіалізмів і зміну стилю;
- розуміти поширене нечітко структуроване мовлення та зв'язки між думками, що є лише імпліцитними й не виражені експліцитно;
- розуміти складну технічну інформацію;
- розуміти широкий діапазон записаних аудіо матеріалів та виокремлювати деталі, включаючи імпліцитні стосунки між мовцями.

2. Говоріння

а) Діалогічне мовлення:

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, офіційних переговорів, лекцій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією;
- чітко аргументувати актуальність тем в академічному та професійному житті (напр., в семінарах, дискусіях);
- поводитись адекватно у типових світських, академічних і професійних ситуаціях (напр., у засіданнях, перервах на каву, вечірках);
- реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування;
- адекватно реагувати на позицію/точку зору співрозмовника;

- пристосовуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосуються її напрямку, стилю та основних наголосів; виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноновживаними фразами.

б) Монологічне мовлення:

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями на теми академічного та професійного спрямування;
- підтримувати чіткий, детальний монолог на теми, пов'язані з навчанням та спеціальністю;
- користуватися широким спектром засобів зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс.

3. Читання

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з широким колом тем, з підручників, популярних та спеціалізованих журналів і джерел Інтернет;
- розуміти й інтерпретувати всі форми писемного мовлення, включаючи абстрактні, складні за структурою або з великою кількістю колоквіалізмів, літературні та нелітературні письмові твори.
- розуміти будь-яку кореспонденцію, за умови використання словника, а також складні інструкції поза сферою спеціальності;
- визначати позицію і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (напр., службових записок, листів, звітів);
- розуміти деталі у складних рекламних матеріалах, інструкціях, специфікаціях (наприклад, стосовно функціонування пристроїв/обладнання);
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (напр., листи, факси, електронні повідомлення тощо);
- розрізняти різні стилістичні реєстри усного та писемного мовлення з друзями, незнайомцями, колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу.

4. Письмо

- продукувати адекватне й ефективне логічно структуроване мовлення, яке допомагає читачеві визначати значущі думки;

- розширити і підтримати точки зору за допомогою додаткових аргументів та відповідних прикладів;
- послідовно розвивати аргументацію з приданням відповідного наголосу значущим положенням та з наведенням відповідних деталей;
- давати чітке детальне описання складних предметів;
- писати з високим ступенем граматичної коректності;
- продукувати чіткі, логічні, складні висловлювання – доповіді, статті або есе з презентацією теми або з наданням критичної оцінки пропозицій чи наукових праць;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс;
- виконувати цілу низку мовленнєвих функцій та реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами.

5. Переклад:

- застосовувати теоретичні знання з перекладознавства, зокрема про специфіку окремих видів і типів перекладу, перекладацькі стратегії, методи тощо;
- здійснювати передперекладацький аналіз тексту, що передбачає організацію, впорядкування та реалізацію послідовності логічних операцій з метою забезпечення еквівалентності та адекватності перекладу;
- здійснювати різні види перекладу різножанрових текстів з дотриманням усіх видів нормативних вимог;
- володіти методами формального та когнітивного моделювання мов.

Мовні вміння (рівень B2)

Для вступу в аспірантуру студенти повинні вміти:

- використовувати широкий лексичний репертуар, вільно вживати ідіоматичні вирази та колоквалізми;
- підтримувати високий ступінь граматичної правильності, що дозволяє формулювати чіткі висловлювання у певному стилі на широке коло тем, не обмежуючись предметом висловлювання;
- варіювати інтонацією і правильно вживати фразовий наголос для вираження найтонших відтінків значення

III. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ І ЗМІСТ ЗАВДАНЬ

Вступний екзамен перевіряє рівень комунікативної компетентності вступника у межах *професійної* і *фахової* тематики відповідно до рівня володіння іноземною мовою B2. Іспит складається з письмової та усної частин. На екзамені абітурієнти готуються до усної відповіді на завдання екзаменаційного білету. Структура іспиту включає усі види мовленнєвої діяльності і розподіляється таким чином:

1. Аудіювання і виконання 5 тестових завдань, спрямованих на контроль розуміння тексту (текст автентичного іноземного мовлення наукової тематики на 3-4 хв. звучання; час на виконання 10 хвилин).

2. Читання наукової статті за фахом і виконання 10 завдань, спрямованих на контроль глобального та деталізованого розуміння тексту (обсяг статті 2000 знаків; 20 хвилин на виконання). Навчальний матеріал містить лексико-граматичні одиниці, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах, засвоєні за програмою магістерської підготовки з іноземної мови за базовими напрямками навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського, які детально розглядаються у силабусах з іноземної мови спеціальності 035 Філологія (відповідає рівню B2).

3. Письмовий переклад наукової статті іноземної мови (обсяг статті 1000 знаків; 25 хвилин на виконання). Статті іноземними мовами містять як відповідне лексико-семантичне навантаження, так й граматичні структури, що дають можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах. Крім того, наявні мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів, що також детально відображені у силабусах відповідних кредитних модулів спеціальності 035 Філологія.

4. Усне реферування уривку статті. Обговорення прочитаного з екзаменатором (обсяг статті 2000 знаків; час на виконання 10 хвилин).

5. Письмо. Написання есе на тему актуальності наукового дослідження (обсяг 150-180 слів; час на виконання 25 хвилин).

Протягом складання екзамену користуватися словниками, довідниками тощо не дозволяється.

IV. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

1. Початковий рейтинг вступника за екзамен розраховується, виходячи із 100-бальної шкали. При визначенні загального рейтингу вступника початковий рейтинг за екзамен перераховується у 200-бальну шкалу за відповідною таблицею (п. 4).

Шкала оцінювання результатів виконання завдання 1.

Кількість питань у цьому завданні – 5, кількість балів – 10, тобто цінність правильної відповіді на кожне питання становить 2 бали.

Шкала оцінювання виконання завдання 2 (читання).

Кількість питань у цьому завданні – 10, кількість балів – 10, тобто цінність правильної відповіді на кожне питання становить 1 бал.

Шкала оцінювання виконання завдання 3 (письмовий переклад тексту).

Кількість балів за завдання – 30. Оцінка за письмовий переклад тексту за фахом визначається за такою схемою:

27 – 30 балів	оцінюється правильне, точне розуміння тексту, його основних фактів та зв'язків між ними. Адекватний переклад рідною мовою з урахуванням лексико-стилістичних та дискурсивно-комунікативних особливостей тексту. Допускається 1-3 помилки лексичного і граматичного характеру.
23 – 26 балів	оцінюється правильне, але недостатньо повне і точне розуміння тексту. Зрозумілі 75% основних фактів і зв'язків між ними. Прийнятний переклад рідною мовою з урахуванням лексико-стилістичних особливостей тексту. Допускається 4-6 помилок лексичного і граматичного характеру.
18 – 22 бали	оцінюється недостатньо правильне, неповне і неточне розуміння тексту. Правильний переклад і розуміння не менше 60% основних фактів і зв'язків між ними. Недостатньо адекватний, проте логічний переклад рідною мовою з частковим урахуванням лексико-стилістичних особливостей тексту за фахом.

Допускається 7-8 помилок лексичного і граматичного характеру.

0 балів оцінюється неправильно, неповне і неточне розуміння основного тексту. Неадекватний переклад рідною мовою зумовлений нерозумінням тексту за фахом. Завдання виконано менше ніж на 60 %.

Шкала оцінювання результатів виконання завдання 5 (продуктивне письмо).

Оцінка за письмове мовлення визначається з урахуванням відповідності основним і додатковим критеріям. Основними критеріями сформованості вмінь іншомовної письмової комунікації виступають такі:

- 1) відповідність мовленнєвих дій комунікативному завданню в межах тематики або ситуації спілкування;
- 2) зв'язність (логічність) висловлювання;
- 3) достатня кількість фраз, побудованих за мовленнєвими моделями мови, яка вивчається;
- 4) лексична і граматична правильність писемного мовлення;
- 5) повне виконання завдання протягом наданого часу.

Допоміжні критерії: різноманітність мовленнєвих моделей, що використовуються, та лексична варіативність мовлення.

Максимальна кількість – 20 балів. Оцінювання писемного мовлення здійснюється за такою шкалою:

18-20 балів	Повна відповідність мовлення основним і додатковим критеріям. Допускаються 1-3 помилки лексично-граматичного характеру.
15-17 балів	Повна відповідність мовлення основним критеріям. Порухення додаткових критеріїв. Допускаються 3-5 помилок лексико-граматичного характеру.
12-14 балів	Відповідність мовлення основним критеріям. Допускаються 5-8 помилок лексико-граматичного характеру.
0 балів	Порухення основних критеріїв.

Шкала оцінювання результатів виконання завдання 4 (усне реферування).

Кількість балів за завдання – 30, з них 15 балів за монологічне мовлення та 15 балів за діалогічне мовлення.

Оцінка за усне мовлення визначається з урахуванням відповідності основним і додатковим критеріям. Ці критерії були зазначені вище.

Оцінювання усного мовлення здійснюється за тією ж шкалою, що і писемного мовлення.

3. Сума балів за відповіді на екзамені переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

4. Сума балів за відповіді на екзамені переводиться до 200-бальної шкали згідно з таблицею:

Таблиця відповідності оцінок РСО (60...100 балів)
оцінкам 200-бальної шкали (100...200 балів)

шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200
60	100	70	140	80	160	90	180
61	105	71	142	81	162	91	182
62	110	72	144	82	164	92	184
63	115	73	146	83	166	93	186
64	120	74	148	84	168	94	188
65	125	75	150	85	170	95	190
66	128	76	152	86	172	96	192
67	131	77	154	87	174	97	194
68	134	78	156	88	176	98	196
69	137	79	158	89	178	99	198
						100	200

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [пер. з англ. О. М. Шерстюк]; наук. ред. укр. вид-ня С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Buscha A., Raven S. Erkundungen Deutsch als Fremdsprache C2: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Leipzig: Schubert, 2014. 224 S.

3. Chevallier-Wixler D. Réussir le Dalf / Dominique Chevallier-Wixler, Dorothée Dupleix, Ingrid Jouette, Bruno Mègre. Paris: Les Editions Didier, 2007. 234 p.
4. Evans V., Dooley J. Upstream. Advanced C1 Student's book. London: Express Publishing, 2010. 276 p.

Додаткова література

1. Amer T. Cambridge English for scientists. Cambridge: Cambridge University Press. 2011. 128 p.
2. Fügert N., Richter U.A. Wissenschaftlich arbeiten und schreiben. Wissenschaftliche Standards und Arbeitstechniken - Wissenschaftlich formulieren - Textsorten. Klett Verlag GmbH. 2017. 158 S.
3. Billina A., Techmer M., Geiger S. Deutsch üben: Wortschatz und Grammatik C1. Hueber Verlag GmbH. 2019. 136 S.
4. Kolblin C., Bader C.. Lesen und Schreiben C1. Hueber Verlag GmbH. 2019. 136 S.
5. Füllemann A. Deutsch intensiv Grammatik C1. Klett Sprachen GmbH. 2023. 104 S.
6. Hewings M. Advanced Grammar in Use: A Self-Study Reference and Practice Book for Advanced Learners of English. 3d edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. 304 p.
7. Guilloux M., Herry C., Pons S. Alter ego 5: Méthode de français. Paris: Hachette, 2010. 216 p.
8. McCarthy M., F. O'Dell. Academic ylvie Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. 176 p.
9. Poisson-Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M. Grammaire expliquée du français. Paris : CLE International/VUEF, 2002. 430 c.

VI. ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Форма № Н-5.05

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній ступінь доктор філософії
Спеціальність 035 Філологія
(назва)
Навчальна дисципліна Вступний іспит з іноземної мови

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

- 1. Аудіювання і виконання 5 тестових завдань
- 2. Читання наукової статті за фахом і виконання 10 завдань.
- 3. Письмовий переклад наукової статті.
- 4. Усне реферування уривку статті.
- 5. Письмо.

Голова предметної комісії
факультету лінгвістики _____ Зоя КОРНЄВА

Київ 2024

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Жанна БУЦЬ, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови

Юлія БАКЛАЖЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови

Олена ЛАЗЕБНА, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

Оксана ТУРИШЕВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

Лариса ТАРАНЕНКО, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови